

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ SIS - WARSZAWA 29 11 1989.

INFORMACJE KRAJOWE.

WARSZAWA. 29.11. o godz. 15,50 na lotnisku Okęcie wylądował samolot, na pokładzie którego znajduje się specjalna misja amerykańska na czele z 4 ministrami. 30.11. rozpoczyna się rozmowy plenarne z przedstawicielami polskiego rządu.

WARSZAWA. Odbyła się konferencja prasowa wicepremiera Izraela Shimona Peresa. Izraelski gość powiedział, że w trakcie spotkań w Polsce, m.in. z Tadeuszem Mazowieckim, Mieczysławem Rakowskim i Lechem Wałęsą, poruszał głównie sprawy przyszłości stosunków polsko-izraelskich. Ustalono, że oba państwa nawiążą stosunki dyplomatyczne, choć termin sfinalizowania tego zamierzenia nie jest jeszcze skonkretyzowany. Na pytanie, dlaczego sprawa ta przeciąga się, Peres odparł, że to nie Izrael zerwał stosunki z Polską i nie on też odwleka ich ponowne nawiązanie. "Jest to sprawa Polski" - powiedział - "My nie mamy żadnego powodu, by z tym czekać". Poinformował także o nowym elemencie w konfliktowej sprawie klasztoru karmelitanek w Oświęcimiu: rząd PRL zaoferował Kościołowi pomoc finansową i teren pod budowę nowego klasztoru. Wyraził nadzieję, że pozwoli to ostatecznie zamknąć sprawę. "Nie widzę powodu, by klasztor ten niczym chmura wisiał nad naszymi wzajemnymi stosunkami" - stwierdził izraelski wicepremier. Na konferencji wypłynęła też sprawa antysemityzmu, jaki wiele ośrodków żydowskich zarzuca Polakom. Jako przykład podano tu wypowiedź izraelskiego ministra turystyki Gideona Patta, który stwierdził wczoraj, że nie należy pomagać Polsce wydzwignąć się z zapaści gospodarczej, bowiem Polacy "współpracowali z hitlerowcami w eksterminacji narodu żydowskiego i zawsze byli antysemitami". "Nie jest to głos reprezentujący poglądy narodu izraelskiego" - stwierdził Peres. - "W Polsce byli antysemitami, i byli też ludzie ryzykujący życie, aby ocalić Żydów. Nie uznaję tego typu uogólnień."

WARSZAWA. Na posiedzeniu Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego posłanka Anna Suchocka zreferowała projekt nowelizacji konstytucji: społeczeństwo oczekuje na szybkie zmiany, gdyż posługujemy się przestarzałą konstytucją z lat 50-tych i tej konstytucji poprawić się nie da, trzeba stworzyć nową konstytucję; teraz można usunąć tylko rozwiązania nieadekwatne do rzeczywistości; w obecnie przyjętej wersji rozwiązania mają wyłącznie charakter kosmetyczny; kluby koalicyjne skreślają 3. artykuł konstytucji, mówiący o przewodniej roli partii; PZPR w swojej wersji zdecydowała się na przeredagowanie tego artykułu, proponując w nim delegacje dla ustawodawcy o partiach politycznych; skreślenie tego punktu stwarza swobodę dla tworzenia partii politycznych; skreśleniu ulegają zapisy o centralnym zarządzaniu i monopolu państwa na handel zagraniczny. Mówi się o podporządkowaniu prokuratury ministerstwu sprawiedliwości. Utrzymany zostaje nadzór prezydenta nad radami narodowymi. Sprawę tą rozwiąże dopiero ustawa o samorządzie terytorialnym, której spodziewać się można na wiosnę. Posłanka A. Suchocka podkreśliła przejściowy charakter zmian. Na jutrzejszym posiedzeniu sejmu zostanie powołana komisja ustawodawcza. Posłanka dodała, że nie można natychmiast zmienić konstytucji. Teraz należy usprawniać istniejącą, jednocześnie tworząc nową. Sprawa powołania nadzwyczajnej komisji konstytucyjnej zostanie przedstawiona konwentowi seniorów jeszcze dziś. Proponowany jest 40 osobowy skład tej komisji, w której 14 miejsc przewidziane jest dla posłów OKP. Ze względu na ogrom prac należy umożliwić komisji tworzenie grup

robotniczych. Poseł Jan Król mówiąc o Ministerstwie Transportu, Żeglugi i Łączności, stwierdził, iż podstawa wyodrębnienia Ministerstwa Łączności jest uzdrowienie łączności jako takiej. Sprawa ta stanie na jutrzejszym posiedzeniu Sejmu. Mówiono także o Funduszu Daru Narodowego i o ustawie o amnestii.

WARSZAWA. Na konferencji prasowej zorganizowanej przez OKP omawiano problemy związane ze Śląskiem. Obecni byli posłowie z tego regionu: Anna Knysok, Piotr Polmański, dr inż. Janusz Steinhoff i Jerzy Wuttke. Poseł Wuttke przedstawił problem tożsamości Śląska. Zwrócił m.in. uwagę na to, że mieszkańcy tego regionu mają poczucie braku wpływu na decyzje ogólnopolskie, a także na decyzje ich dotyczące. Posłanka Anna Knysok w swoim wystąpieniu przedstawiła warunki życia w województwie katowickim. Zwróciła uwagę na zły stan zdrowia mieszkańców Śląska, duży wskaźnik poronień, przedwczesne porody, wady wrodzone, wysoki wskaźnik zachorowań na choroby nowotworowe wynoszący w 1988 roku 16 tys. Poseł Janusz Steinhoff stwierdził, że sytuacja ekologiczna Śląska nie ma odpowiednika w żadnym punkcie kuli ziemskiej. Określił Śląsk mianem 'ekologicznej spirali śmierci'. Koncepcję reform w górnictwie w latach 1989/90 przedstawił poseł Piotr Polmański. Zwrócił uwagę na to, że projekt rządowy tych reform pokrywa się w 2/3 z koncepcją 'Solidarności'.

WARSZAWA. Na śródowym posiedzeniu klubu poselskiego SD omawiano rządowy projekt nowelizacji ustawy o podatkach oraz projekt zmiany ustawy o postępowaniu egzekucyjnym administracji. Oba te projekty będą tematem czwartkowych obrad Sejmu. Głównym założeniem ustaw jest stworzenie równych reguł dla sektora prywatnego i państwowego, dostosowanie podatków do inflacji oraz zniesienie ulg podatkowych, zwłaszcza inwestycyjnych. Posłowie zgłosili wiele zastrzeżeń co do projektu ustawy podatkowej. Ich zdaniem rząd zamierza zwiększyć podatki i dąży do zrównoważenia budżetu państwa za wszelką cenę, a to odbije się niekorzystnie na gospodarce, powodując spadek produkcji i nakręcając inflację. W odpowiedzi na zarzuty przedstawicielka ministerstwa finansów i obecny na sali wicepremier Janowski - członek klubu SD podkreślili, że nie jest intencją rządu zwiększenie realnych obciążeń, rząd chce tylko, aby podatki stanowiły źródło zasilania budżetu państwa. Dyskusję podsumował przewodniczący klubu Zbigniew Rudnicki, stwierdzając, że w obecnej sytuacji rząd nie może działać pod presją opinii publicznej i musi mieć czas na realizację swoich zamierzeń.

KRAKÓW. Zapowiedziany na 29.11. happening 'Powtórka z rozrywki' przed pomnikiem Lenina w Nowej Hucie nie doszedł do skutku. O godz. 16 gromadzący się uczestnicy /ok. 500 osób/ nie zdołali podejść pod pomnik, gdyż dostępu do niego bronili uzbrojeni w pałki i tarcze ZOMO-wcy. Milicjanci sugerowali, że to premier Mazowiecki kazał im zaprowadzić w Nowej Hucie porządek.

WARSZAWA. 27 listopada na zebraniu Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ 'Solidarność' Regionu Mazowsze wybrano szefa komitetu organizacyjnego walnego zjazdu delegatów oraz zatwierdzono listę zaproszonych gości - wśród których znaleźli się przedstawiciele strajkujących górników kopalni Workuty. Rozważano sprawę uwłaszczenia nomenklatury w spółce stworzonej przez kierownictwo 'Polmozbytu'. W związku z sytuacją w Czechosłowacji wystosowano depeşe do Forum Obywatelskiego o następującej treści: 'Wasza pokojowa walka o godne życie w wolnej Czechosłowacji budzi podziw wszystkich demokratycznie nastawionych Polaków. Bądźcie pewni, że sprawa wolności Czechów i Słowaków leży nam na sercu, tak jak sprawa

naszej własnej wolności.'.

OLSZTYN. Komisja Regionalnej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ 'Solidarność' w Olsztynie zwróciła się do Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ 'S' w Gdańsku o wyjaśnienie strony formalnej przebiegu zjazdu Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania, który odbył się w dniach 25 - 26. 11. w Warszawie. Regionalna Komisja zarzuciła organizatorom zjazdu liczne braki formalne, łącznie z nieformalnym - zdaniem komisji - wyborem prezydium. 'Uważamy, - stwierdzają przedstawiciele Komisji w piśmie wystosowanym do KKW - że KKW nie powinno sankcjonować budowania demokracji w oparciu o przypadkowość, prowizorkę, braki formalne i organizacyjne w działaniu jakichkolwiek struktur związkowych. Wnosimy więc o uznanie dokonanych w dniu 25 listopada 1989 roku wyborów w Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania za tymczasowe i zobowiązanie przez KKW wybranego prezydium do rzetelnego, zgodnego ze statutem Związku przygotowania zjazdu /.../ w styczniu 1990r'.

WŁOCHY. Na zaproszenie trzech włoskich central związkowych - CISL, CGIL, UIL - przebywała w Lombardii od 20 do 24.11. delegacja RKW NSZZ 'Solidarność' Regionu Dolny Śląsk. W czasie rozmów w Mediolanie i Lecco, z przedstawicielami kół gospodarczych i lokalnymi działaczami związkowymi, ustalono, że w kwietniu przyszłego roku dolnośląska Solidarność, wspólnie z lombardzką CISL oraz alzacką CFDI, zorganizują seminarium na tematy: rola związków zawodowych przy zmieniających się formach własności; związki zawodowe a bezpieczeństwo socjalne; związki zawodowe w zjednoczonej Europie oraz rola społeczna związków zawodowych. W ramach kontaktów gospodarczych delegacja spotkała się z przedstawicielami Związku Przedsiębiorców, Związku Drobnych Przemysłowców oraz Związku Rzemieślników regionu Lecco. Przedstawiono możliwości inwestowania w Polsce. Z dużym zainteresowaniem zostały przyjęte oferty współpracy wysunięte przez dolnośląskie przedsiębiorstwa. Oczekiwane są włoskie gwarancje rządowe dla przedsiębiorstw chcących inwestować w Polsce.

ZGORZELEC. Komisja Zakładowa 'S' przy Zespole Opieki Zdrowotnej dotychczas wpłaciła 327 tys. zł na Fundusz Wspierania Inicjatyw premiera T. Mazowieckiego.

BOGATYNIA. Tamtejsza 'S' powołała Komisję do spraw weryfikacji decyzji zakładowych decydentów. Głównym celem komisji jest moralne zadośćuczynienie pokrzywdzonym pracownikom i pociągnięcie do odpowiedzialności osób, które dopuściły się ich niemoralnego traktowania.

ZGPRZELEC. Tamtejszy Komitet Obywatelski zaprotestował przeciwko zamierzeniom przystąpienia Prezydium Rady Narodowej do spółki z.o.o. 'Strefa', która miałaby sprzedawać działki budowlane na terenie miasta. KO uważa, że przystąpienie do spółki podporządkowałoby życie gospodarcze terenu monopolowi działaczy administracyjnych, wykorzystujących majątek narodowy dla swojego wzbogacenia.

RADOM. 22.11. zawieszono akcję protestacyjną w Zakładach Transportu Energetyki.

KOZIENICE. Regionalna Komisja Koordynacyjna Budownictwa 'S' Ziemi Radomskiej wystąpiła do prokuratury w Kozienicach o zbadanie zarzutów stawianych przez Komisję Zakładową 'S' dyrekcji Przedsiębiorstwa Przemysłu Betonowego 'Prefabet' w Świerzach. Chodzi o malwersacje przy sprzedaży pustaków.

BOLESŁAWIEC. KZ 'S' Przedsiębiorstwa Produkcji Elementów Budowlanych wydała oświadczenia, w których potępia szykanowanie obywateli polskich w NRD i popiera demokratyzację życia w CSRR.

BOLESŁAWIEC. KZ 'S' przy PKS włączyła się do ogólnopolskiej akcji protestacyjnej polegającej na niesprzedawaniu biletów ulgowych dla funkcjonariuszy MO, ZBOWiD i żołnierzy zawodowych LWP.

INFORMACJE ZAGRANICZNE - WAI

PRAGA. W uzupełnieniu wczorajszych informacji o spotkaniu przedstawicieli Forum Obywatelskiego i ruchu słowackiego 'Społeczeństwo Przeciw Przemocy' z premierem Adamcem oraz towarzyszącymi mu osobami podajemy, że w dziesięciopunktowym protokole ustaleń znalazły się również zapisy dotyczące dostępu środowisk opozycyjnych do środków masowego przekazu, amnestiowania więźniów politycznych do 10 grudnia / międzynarodowy dzień praw człowieka/, powołania specjalnej komisji, której zadaniem byłoby zbadanie przyczyn szczególnie brutalnych interwencji policji w dniach poprzedzających ostatnie zmiany. Delegacja opozycji zażądała też od premiera Adamca pilnego przedłożenia zarysu deklaracji programowej, z której będą jasno wynikały konsekwencje zaistniałej sytuacji - m.in. wolne wybory, wolność zrzeszania się, wolność prasy i wydawnictw, zniesienie nadzoru nad kościołami. Jeżeli tak się nie stanie siły opozycyjne zażądają ustąpienia premiera Adamca i jego rządu i poproszą prezydenta o wyznaczenia osoby, która sformułuje rząd odpowiadający oczekiwaniom społeczeństwa. Forum Obywatelskie zamierza zaapelować do prezydenta Husaka, by do 10 grudnia zrezygnował z pełnionej funkcji. Opozycja zaapelowała do władz i przedstawicieli społeczeństwa o natychmiastowe potępienie interwencji zbrojnej państw Układu Warszawskiego i okupacji kraju w 1968 roku. W spotkaniu ze strony opozycji brali udział Waclaw Havel, ks. Jan Maly, Jan Czarnogurski, Jirzi Pinc.

PRAGA. 28 listopada został wystosowany w sprawie interwencji w 1968 roku list do Rady Najwyższej ZSRR.

PRAGA. Studenci zamierzają przedłużyć strajk do 3 grudnia, czyli do czasu utworzenia nowego rządu.

BUDAPESZT. Nawiązując do wstępnych wyników niedzielnego referendum Istvan Fodor, pełniący tymczasowo funkcję przewodniczącego parlamentu, powiedział, że podczas sesji rozpoczynającej się 19.12, posłowie koniecznie muszą zająć stanowisko wobec wniosku Gyoergya Banffyego, który wezwał parlament do rozwiązania się. Fodor oświadczył, że popiera propozycję premiera Miklosa Nemetha, aby partie polityczne, rząd i parlament doszły do porozumienia w powyższej sprawie przed grudniową sesją. Jeżeli parlament ogłosi swoje rozwiązanie, to zgodnie z konstytucją, prezydent jest zobowiązany do rozpisania wyborów w ciągu pięciu dni. Możliwe jest więc, że 18.03. Węgrzy znowu spotkają się przy urnach.

BUDAPESZT. W ubiegły piątek Willi Brandt, przewodniczący międzynarodówki socjalistycznej, oświadczył, iż Węgierska Partia Socjaldemokratyczna odzyskała pełne prawa członkowskie. Węgierscy socjaldemokraci należą do międzynarodówki od 1890 roku. W latach 1948-1989 reprezentowani byli przez członków partii żyjących na emigracji. Również Węgierska Partia Socjalistyczna zgłosiła chęć

przystąpienia do międzynarodówki. Jednak decyzję przyjęcia nowych członków może podjąć wyłącznie Kongres, a ten odbędzie się dopiero w 1992 roku. Na wczorajszej konferencji prasowej Anna Petrasovits, przewodnicząca Węgierskiej Partii Socjaldemokratycznej, powiedziała, że koalicja czterech opozycyjnych partii po wyborach parlamentarnych przedstawi jednego wspólnego kandydata na prezydenta. Nie jest wykluczone, że cała demokratyczna opozycja będzie reprezentował tylko jeden kandydat.

ZSRR

EREWAN. 25.11. Na wielotysięcznym wiecu przyjęto odezwe do deputowanych ormiańskich, wyrażającą niepokój opinii publicznej z powodu przeciągającej się dyskusji wokół rozwiązania problemu Północnego Arcachu i Górnego Karabachu oraz wzrastającej fali psychozy antyormiańskiej w Azerbejdżanie. Zażądano postawienia na najbliższej sesji rady najwyższej ASRR kwestii połączenia Armenii z Górnym Karabachem, zaproszenia na nią Rady Narodowej Arcachu oraz przyjęcia szeregu niecierpiących zwłoki decyzji politycznych, m.in. uznania faktu samookreślenia się Górnego Karabachu, jego demokratycznie wybranych władz, ogłoszenia Zjednoczonej Republiki Armenii i Arcachu gwarantującej bezpieczeństwo wszystkim mieszkańcom, wniesienia projektu o używaniu języka ormiańskiego, wyborów prezydenta w powszechnym głosowaniu, nie łączenia funkcji pierwszego sekretarza i przewodniczącego prezydium Rady Najwyższej. 25. 11. zarząd Ormiańskiego Ruchu Narodowego zaapelował do rodaków o solidarność z mieszkańcami Arcachu i potępienie antyormiańskiej kampanii w Baku. "Ostatnio - głosi odezwa - nasilają się tam wielotysięczne wiece i strajki w związku z rezolucją Senatu USA, zaostrzyła się blokada Górnego Karabachu i Północnego Arcachu, zarejestrowano fakty zbrojnych napaści na wsie ormiańskie w Chalaeskim, Szaumiańskim i innych rejonach Karabachu".

ZSRR

SWIERDŁOWSK. 28.11. Moskiewskie stowarzyszenie "Memoriał" rozpoczęło pikietowanie gmachu prokuratury ZSRR, domagając się natychmiastowego zwolnienia Siergieja Kuzniecowa. Na salę sądu w Swierdłowsku niezależnego dziennikarza wniesiono na noszach w asyście lekarza. Kuzniecowa wysłuchał wyroku na leżąco. Sąd skazał go na 3 lata pozbawienia wolności w obozie o normalnym reżimie. W orzeczeniu mowa jest o pociągnięciu do odpowiedzialności również świadków obrony: Selina, Borysowa i Gruszyna. W związku z tym żona Kuzniecowa, Tatiana Karelina zażądała postawienia i jej w stan oskarżenia. Kuzniecowa oświadczył, że wyrok uważa za sfalszowany i skierowany przeciw wolnemu słowu. Głodówka Kuzniecowa trwa już 42 dni.

WORKUTA. 28.11. Górnicy zdecydowanie odrzucili decyzję komisji rządowej z 25.11. dotyczącej rekompensat za strajk, podkreślając, że jest to wymigiwanie się z przyjętych zobowiązań. Rozpoczęła pracę konferencja KS Workuty. Kopalnia "Wagraszorska" kontynuuje strajk. Korespondent pisma moskiewskiego "Panorama" nadal znajduje się w areszcie. Ma być przymusowo odesłany do Moskwy.

UZGOROD. 19.11. Władze miejscowego MSW dokonały nalotu na podmiejski bazar, na którym dorabiają sobie handlując starzyzną emeryci. W akcji zakończonej pełnym sukcesem brało udział ponad 100 milicjantów uzbrojonych w gumowe pałki.